

Työryhmän asettaminen jatkamaan valmiuslain kokonaisuudistusta eräiden laajamittaiseen maahantuloon liittyvien seikkojen huomioon ottamiseksi

Esitys

Valtioneuvosto asettaa työryhmän jatkamaan valmiuslain kokonaisuudistusta valmistelleen työryhmän työtä eräiden laajamittaiseen maahantuloon liittyvien seikkojen huomioon ottamiseksi

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet nimetään ministeriöiltä ja tasavallan presidentin kanslialta saatujen nimeämisehdotusten perusteella. Jäseniä ja varajäseniä nimettäessä on pyydetty huomioimaan naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n säännökset toimielimen kokoonpanosta, jonka mukaisesti valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Työryhmän kokoonpano täyttää edellä mainitun vaatimuksen jäsenten osalta. Vaatimus ei täyty varajäsenten osalta, joka johtuu siitä, että kaikkien ministeriöiden osalta ei ole ehdotettu työryhmään varajäseniä tai nimeäminen perustuu asiantuntijuuteen.

Työryhmän asettaminen tuodaan valtioneuvoston yleisistunnon hyväksyttäväksi valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 21 kohdan mukaisesti. Kyseisen kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto päättää määräaikaisen komitean tai muun määräaikaisen laajapohjaisen valmistelu-elimen asettamisesta yhteiskuntapoliittisesti merkittävän asian valmistelua varten.

Toimikausi

20.11.2025-18.12.2025

Tausta

Valtioneuvosto asetti 6 päivänä lokakuuta 2022 kaikkien ministeriöiden ja tasavallan presidentin kanslian edustajista sekä oikeudellisista asiantuntijoista koostuva työryhmän valmistelemaan valmiuslain kokonaisuudistusta ajalle 6.10.2022-1.3.2025. Työryhmän toimikautta jatkettiin valtioneuvoston päätöksellä 30.6.2025 asti. Työryhmän työtä seuraamaan ja tukemaan asetettiin eduskuntapuolueiden edustajista koostuva parlamentaarinen seurantaryhmä, jonka toimikausi jatkuu hallituskauden loppuun.

Työryhmän asettamismuistion mukaan uudistuksen tavoitteena oli saattaa valmiuslaki vastaamaan nykyaikaista käsitystä yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta ja sitä uhkaavista tekijöistä sekä erilaisten vaikutuksiltaan vakavien uhka- ja häiriötilanteiden tunnistamisesta. Tavoitteena oli johdonmukainen, ajantasainen ja perustuslain kanssa sopusoinnussa oleva sääntelykokonaisuus, joka tarjoaa edellytykset tehdä erilaisten poikkeustilanteiden hallitsemiseksi oikea-aikaiset

päätökset sekä sisältää asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet näiden päätösten toteuttamiseksi.

Työryhmän tehtävänä oli arvioida valmiuslain ajantasaisuus, toimivuus ja kehittämistarpeet sekä valmistella uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat säädösehdotukset. Työryhmän toimeksiantoon kuului toimeksiannossa tarkemmin kuvattujen osa-alueiden puitteissa valmistella ehdotus uudeksi valmiuslaiksi, jolla korvattaisiin voimassa oleva valmiuslaki.

Työryhmä hyväksyi toimikautensa päättyessä mietintönsä, joka sisältää ehdotuksen uudeksi valmiuslaiksi. Mietintöä on arvioitu poliittisessa käsittelyssä, jossa sisäministeriö on nostanut esiin liitteenä olevasta muistiosta ilmeneviä tarpeita uudelleenarvioida eräitä mietintöön sisältyviä ehdotuksia laajamittaiseen maahantuloon liittyen. Työryhmän asettaminen on tarpeen, jotta edellä tarkoitetut seikat voidaan huomioida jo lausunnolle lähetettävässä mietinnössä. Myös hyvän lainvalmistelun periaatteiden kannalta on asianmukaista, että lausuntokierrokselle lähetettävä mietintö muodostaa yhtenäisen ehdotuskokonaisuuden.

Tehtävät

Asetettavan työryhmän tehtävänä on arvioida sisäministeriön muistiosta ilmenevät muutostarpeet ja tehdä niiden johdosta tarpeellisiksi katsomansa muutokset toimikautensa päättäneen työryhmän mietintöön sisältyvään ehdotukseen valmiuslaiksi. Työryhmä voi toteuttaa toimeksiantonsa myös ottamalla muistiossa käsitellyt ehdotukset mietintönsä liitteeksi sisäministeriön eriävänä mielipiteenä.

Työryhmä ottaa 30.6.2025 toimikautensa päättäneen työryhmän mietintöön sisältyvän hallituksen esitysluonnoksen oman mietintönsä pohjaksi.

Työryhmä ei arvioi muita uudistuksen jatkovalmisteluun liittyviä kysymyksiä.

Seuranta

Työryhmän työtä tukee ja seuraa valtioneuvoston 19.10.2023 asettama parlamentaarinen seurantaryhmä.

Kokoonpano

Puheenjohtaja: yksikönpäällikkö Timo Makkonen, oikeusministeriö

Jäsenet:

varapuheenjohtaja, lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen,
oikeusministeriö

oikeudellinen neuvonantaja Juha Ranne, tasavallan presidentin kanslia
ulko- ja turvallisuuspoliittinen neuvonantaja Aliisa Tornberg (varajäsen)

hallitusneuvos Arno Liukko, valtioneuvoston kanslia
johtava asiantuntija Teija Pellikainen (varajäsen)

yksikönpäällikkö Krista Oinonen, ulkoministeriö
lainsäädäntöneuvos Satu Sistonen (varajäsen)

rajavartiolytarkastaja Jouni Pulkkinen, sisäministeriö

lainsäädäntöneuvos Jenni Herrala, puolustusministeriö
vanhempi osastoesiupseeri Thomas Gentz (varajäsen)

budjettineuvos Jouko Narikka, valtiovarainministeriö
lainsäädäntöneuvos Anu Rajamäki (varajäsen)

lainsäädäntöneuvos Eerikki Nurmi, opetus- ja kulttuuriministeriö
hallitusneuvos Juho-Antti Jantunen (varajäsen)

osastopäällikkö Pentti Lähteenoja, maa- ja metsätalousministeriö
lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius (varajäsen)

erityisasiantuntija Katja Vänskä-Rajala, työ- ja elinkeinoministeriö
erityisasiantuntija Maria Tiainen (varajäsen)

kehityspäällikkö Laura Vilkkonen, liikenne- ja viestintäministeriö

hallitusneuvos Anne Kumpula, sosiaali- ja terveysministeriö
erityisasiantuntija Tove Ruokoja (varajäsen)

lainsäädäntöneuvos Anu Karjalainen, ympäristöministeriö

Pysyvät asiantuntijat:

kansliapäällikkö Tuula Majuri, oikeuskanslerinvirasto
OTK, VT, oikeusneuvos Petri Helander
professori Tuomas Ojanen

Sihteeristö:

lainsäädäntöneuvos Marietta Keravuori-Rusanen, oikeusministeriö
lainsäädäntöneuvos Perttu Wasenius, oikeusministeriö
neuvotteleva virkamies Heidi Mäntylä, oikeusministeriö
kieliasianneuvos Corinna Tammenmaa, oikeusministeriö
hallitusneuvos Timo Kerttula, Turvallisuuskomitean sihteeristö

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän jäsenet ja sihteeristö tekevät työnsä virkatyönä eikä osallistumisesta makseta palkkioita. Osallistujatahot vastaavat edustajiensa mahdollisista matkakustannuksista.

Asiantuntijoiden palkkiot ja työryhmän muut kustannukset maksetaan oikeusministeriön momentilta 250101.